

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 186/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészáros (sudca spravodajca) prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb 138/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. februára 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej aj

„okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb 138/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplynuli tieto skutočnosti:

«Prostredníctvom tejto sťažnosti podávam z dôvodov uvedených nižšie podľa ustanovenia § 49 a súv. ustanovení zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ústavnom súde“) sťažnosť, prostredníctvom ktorej namietam, že postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „Súd“) bolo v právnej veci [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] c/a CYRRUS, a. s. a [REDAKOVANÉ] o zaplatenie 22 521,94 € s príslušenstvom porušené moje základné právo, a to právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) ako aj právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 v znení protokolov č. 11 a 14 (ďalej len „Dohovor“)).

Dňa 6. 4. 2011 som adresovala Mestskému soudu v Brně žalobu o zaplatenie 22 521,94 € (pred 1. 1. 2009 suma 678 496,- Sk) s príslušenstvom (konanie vedené pod sp. zn. 39 C 60/2011) a v ten istý deň som adresovala žalobu v rovnakom znení aj Súdu (konanie vedené pod sp. zn. 29Cb/138/2011).

Dôvodom, prečo som zvolila takýto postup bola (i) skutočnosť, že mi obaja účastníci na strane žalovaných odmietli poskytnúť akékoľvek presné informácie o obsahu ich vzájomného právneho vzťahu (v žalobe som poukázala na skutočnosť, že mi žalovaná v 1. rade pri uzavieraní zmluvy na diaľku neposkytla potrebné informácie o právnom postavení žalovaného v 2. rade, neskôr ma o obsahu právneho vzťahu medzi ňou a žalovaným v 2. rade informovala lživo a následne mi odmietla poskytnúť akékoľvek ďalšie informácie z dôvodu potreby ochrany vlastného obchodného tajomstva; žalovaná v 1. rade som mnou prestala komunikovať úplne), v dôsledku čoho do dnešného dňa nemám vedomosť o rozsahu zodpovednosti žalovaných za škodu, ktorá mi vznikla a ďalej (ii) skutočnosť, že vo vyššie uvedenej právnej veci bolo potrebné pred prejednaním veci samotnej posúdiť viaceré dôležité procesné otázky (o. i. otázku, či v predmetnej právnej veci ide o nároky voči obom žalovaným natolko súvisiace, že je vhodnejšie o nich konať

a rozhodnúť spoločne v rámci jedného konania pred súdom), čo by mohlo viesť k predĺženiu konania, ktoré by mohlo v budúcnosti zmať uplatnenie môjho nároku v ďalšom konaní z dôvodu premlčania, resp. v dôsledku čoho by mohlo v budúcnosti dôjsť v nadväzujúcich konaniach pred súdom o mojom nároku k vydaniu navzájom nezlučiteľných rozhodnutí.

Bez zbytočného odkladu potom, čo mi zo strany Súdu bola doručená výzva na zaplatenie súdneho poplatku som následne informovala Mestský soud v Brně o tejto skutočnosti a požiadala o rozhodnutie podľa čl. 27 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 16. 1. 2001). Obdobne som postupovala aj voči Súdu, ktorý ma svojim oznámením zo dňa 7.9.2012, sp. zn. 29Cb 138/2011 informoval cit:

„V súčasnosti tunajší súd vykonáva šetrenia týkajúce sa odporcu v 2. rade smerujúce k tomu, aby potvrdil, či má v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach právomoc v predmetnej veci konať.“

Moje obavy z vydania navzájom nezlučiteľných rozhodnutí súdov existujúce v čase podania žaloby sa neskôr potvrdili, keďže dňa 21. 3. 2013 mi bolo doručené uznesenie Krajského soudu v Brně zo dňa 5. 3. 2013, č. k. 22 Cm 9/2012-107, prostredníctvom ktorého Krajský soud v Brně zastavil konanie vo vyššie uvedenej právnej veci, rozhodol o vrátení zaplateného súdneho poplatku a zaviazal ma zaplatiť v prospech žalovanej v 1. rade náklady konania z dôvodu vzdania sa svojej právomoci v prospech Súdu a dňa 8. 4. 2013 mi bolo doručené uznesenie Súdu zo dňa 13. 3. 2013, č. k. 29Cb/138/2011-96 (ďalej len „Uznesenie“), prostredníctvom ktorého Súd zastavil konanie vo vyššie uvedenej veci z dôvodu nedostatku právomoci konať v predmetnej právnej veci.

Voči obom predmetným rozhodnutiam prvostupňových súdov som preto podala odvolanie a dňa 13. 11. 2013 mi bolo doručené uznesenie Vrchního soudu v Olomouci zo dňa 24. 9. 2013 (č. k. 5 Cmo 362/2013-156), ktorým tento súd ako súd odvolací zrušil uznesenie Krajského soudu v Brně zo dňa 5. 3. 2013, č. k. 22 Cm 9/2012-107 a vec vrátil Krajského soudu v Brně na ďalšie konanie a dňa 3. 1. 2014 mi bolo doručené uznesenie Krajského soudu Bratislava zo dňa 24. 10. 2013 (č. k. 8 Cob/101/2013-134), ktorým tento súd zrušil Uznesenie a vec vrátil Súdu na ďalšie konanie.

Dňa 24. 9. 2014 mi bolo doručené predvolanie Súdu na pojednávanie v právnej veci sp. zn. 29Cb/138/2011 na termín 19. 11. 2014 o 11.00 hod. Následne mi bolo dňa 6. 11. 2014 elektronicky doručené upovedomenie o zrušení termínu uvedeného pojednávania a dňa 18. 11. 2014 mi bolo poštou v tejto právnej veci doručené aj upovedomenie o postúpení veci Okresnému súdu Poprad z dôvodu miestnej nepríslušnosti zo dňa 30.10.2014.

Z tohto dôvodu som dňa 24. 11. 2014 adresovala Súdu sťažnosť na prieťahy v konaní spojenú aj so žiadosťou o rozhodnutie o mojom návrhu na vrátenie súdneho poplatku, ktorú predseda Súdu vybavil upovedomením označeným ako Konanie č. k. 29Cb 138/2011 zo dňa 9. 12. 2014 (Spr. 2116/2014) a prostredníctvom ktorého mi oznámil, že moju sťažnosť postúpil na vybavenie Okresnému súdu Poprad (upovedomenie mi bolo doručené dňa 19. 12. 2014).

Dňa 16. 1. 2015 mi bolo doručený list predsedu Okresného súdu Poprad označený ako Vyjadrenie k sťažnosti zo dňa 13. 1. 2015 (zn. Spr/100148/2014), prostredníctvom ktorého ma o. i. informoval, že spis v uvedenej právnej veci bol postúpený na rozhodnutie o miestnej príslušnosti Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a ďalej, že sa k mojej sťažnosti na prieťahy v konaní nemôže vyjadriť, keďže sťažnosť sa týka Súdu.

Porušenie práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); resp. práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 Dohovoru):

Prostredníctvom tejto sťažnosti namietam, že postupom Súdu bolo porušené moje právo na súdnu a inú ochranu - právo na spravodlivé súdne konanie, keďže v dôsledku nezákonného postupu Súdu sa v predmetnej právnej veci od podania žaloby až do dnešného dňa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie, pričom Súd pristúpil k skúmaniu podmienky miestnej príslušnosti v konaní až po nariadení 2 pojednávani, ktoré následne aj zrušil, a to po vyše 42 mesiacoch od podania žaloby.

V dôsledku nezákonného postupu Súdu sa konanie v predmetnej právnej veci predĺžilo o ďalšiu dobu rozhodovania Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o miestnej príslušnosti súdu, pričom Súd postúpil vec Okresnému súdu Poprad z dôvodu miestnej nepríslušnosti až po opätovnom nariadení pojednávania (zrejme dňa 30. 10. 2014) aj napriek tomu, že už aspoň od 3.12. 2013 mal vedomosť o tom, že Krajský súd v Bratislave

uznesením zo dňa 24. 10. 2013 (č. k. 8 Cob/101/2013-134) potvrdil právomoc súdov Slovenskej republiky.

Dobu 3,5 roka, počas ktorej Súd skúmal podmienky konania v predmetnej právnej veci v rozsahu posúdenia právomoci a miestnej príslušnosti súdu, považujem za neprimeranú a postup Súdu navyše aj za nezákonný. Mnou namietané prieťahy v konaní Súd neodstránil, mojou sťažnosťou na nezákonný postup sa Súd dokonca ani nezaoberal.

Vo vzťahu k môjmu právnemu zastúpeniu ako sťažovateľky dopĺňam, že som sama advokátkou aktívne vykonávajúcou advokáciu so sídlom v Slovenskej republika (som zapísaná v Zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory pod č. 2149; [REDAKČIA]) a zo zákona som oprávnenou zastupovať fyzické osoby alebo právnické osoby v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.

S prihliadnutím na vyššie uvedené v súlade s príslušnými ustanoveniami Ústavy Slovenskej republiky, Zákona o ústavnom súde a Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky po starostlivom uvážení veci a vyhodnotení predložených podkladov vydal nález, ktorým rozhodne, že

1. Okresný súd Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 29Cb/138/2011 porušil základné právo [REDAKČIA] na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru.

2. [REDAKČIA] priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 2 000,- €, ktoré je Okresný súd Bratislava V povinný zaplatiť na účet [REDAKČIA] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDAKČIA] priznáva náhradu trov konania, ktorú je Okresný súd Bratislava V povinný zaplatiť na účet [REDAKČIA] do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 29 Cb 138/2011.

Zo samotnej sťažnosti a z jej príloh (upovedomenie z 30. októbra 2014), ale i z prípisu predsedu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. Spr. 3057/2016 z 10. februára 2016 vyplýva, že predmetná vec sťažovateľky bola postúpená z dôvodu miestnej nepríslušnosti na Okresný súd Poprad.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z listu predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 3057/2016 z 10. februára 2016 vyplýva, že napadnuté konanie bolo na Okresnom súde Bratislava V skončené a „*spis je od 08.12.2014 v dôsledku odstúpenia na Okresnom súde Poprad*“. Sťažovateľka sa napriek tomu na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou až podaním z 18. marca 2015, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na Okresnom súde Bratislava V, ktorý bol označený ako účastník konania, už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľka sa v predmetnej veci domáhala ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred Okresným súdom Bratislava V namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jej právna neistota, ústavný súd rozhodol o odmietnutí predmetnej ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2016